ANUL VII. No. 1929. EDITIA A TREIA MERCURII 27 IULIE 1894

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREÏ LUNI
ȘI SE PLATESC TOT-D'A-UNA INAINTE

IN București LA CASA ADMINISTRAȚIEÏ
DIN Județe și Streinătate PRIN MANDATE POSTALE
UN AN ÎN ȚARĂ 30 LEÏ; ÎN STREINĂTATE 50 LEÏ
ȘASE LUNÏ .. 15 » » » 25 »
TREÏ LUNÏ .. 8 » » » 13 »

Un numer în streinatate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevĕrul

Să te ferești Române de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
DIN București și județe SE PRIMESC numaï la Administrație
DIN Streinătate, DIRECT LA ADMINISTRAȚIE ȘI la toate oficiele de publicitate
ANUNCIURÏ LA PAG. IV . . . . . 0,30 b. linia
» » » III . . . . . 2,— leï »
» » » II . . . . . 3,— » »
INSERȚIELE ȘI RECLAMELE 3 LEÏ RÎNDUL.
La Paris, ZIARUL SE GĂSEȘTE DE VÎNZARE CU NUMERUL LA kioșcul No. 192, Boulev. St.-Germain

UN NUMER VECHIU 30 BANI

ADMINISTRAȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

IN PERIODA ELECTORALĂ

La anul noŭ, la Paștï, la Crăciun, poșta are obiceiŭ de face statisticï de cîte cărțï de vizită și cîte depeșï s'aŭ trimis în țară. Cu prilejul acesta se constată relațiile dintre locuitoriï țăreï romîneștï. Obiceiul e foarte bun. Ion Brătianu, care făcea și el statistică de asta, venea la Cameră și spunea opozițieï :

— De geaba mă atacațï. Țara e cu mine, — dovadă felicitările numeroase ce am primit la sfîntu Ion!

Opoziția tăcea, fiind-că, precum a zis un mare bărbat de stat, „cifrele, domnilor, sînt maï elocuente de cît argumentele!"

Pentru scepticï, pentru oameniï blazațï inainte de vreme, carï susțin că în țara noastră politica nu pasionează pe onor. public, Primăria ar trebui să facă o altă statistică, anume: să însemneze care este quantumul de fleicï la grătar și Kilo vin ce se consumă în ajunul alegerilor. S'ar putea dovedi, dacă s'ar procedà ast-fel, că activitatea noastră politică este enormă, că sîntem o țară latină, în care idealul politic nu s'a stins încă, o, nu!

In adevăr, sînt atîtea lunï de cînd se vorbește de alegerile comunale, care... „vor avea loc" la toamnă. *Adevărul*, uzînd de un clișeŭ detestabil, s'a apucat să intrebe pe albï și pe roșiï: ce program avețï?

Albiï, cu drept cuvînt, și-aŭ bătut joc de asemenea clișeŭ democratic și aŭ răspuns în mod spiritual:

— Ne 'ntrebațï de program? Dar filtrele de la Bicu? Alea ce sînt, dacă nu program?

Și *Adevărul* a trebuit să 'nghită acest hap filtrat, pentru că n'avea încotro.

Roșiï, bizuindu-se pe Națiune, care l-a luat sub protecția eï de cînd Macedonsky s'a retras în viața privată, nicï n'aŭ vrut să discute măcar. A preciza un program, ar fi însemnat pentru eï a cădea în clișeurï, atuncï cînd cestiunea vitală a luï Drumea pasionează pe toțï cîțï simt romînește.

Iată dar cum întrebarea *Adevărului* a fost spulberată. In ciudă, ziarul acesta a 'nceput să țipe că nu există nicï-o agitație în vederea alegerilor.

O fi. Dar dacă s'ar face statistica de care vorbeam? Dacă s'ar număra fleicile și kilurile consumate cu atîta energie în fundul tavernelor mohorîte de la Maidanul Dulapuluï orï de la Nițǎ Sterea? Sîntem sigurï că în fața elocințeï cifrelor, ar trebui să recunoaștem că poporul romîn e foarte pasionat de politica albă și roșie.

Nu se țin întrunirï, pentru că-ï cald; nu se expun programe, pentru că ele sînt niște clișeurï democratice; nimenï nu spune de ce vrea să fie la Comună, pentru că Națiunea cunoaște de maï nainte pe seniï eï. Dare oare pentru asta se poate zice că viitoarele alegerï nu pasionează pe nimenï?

Nu. Ducețï-vă noaptea, cînd totul tace, în cîrciumile sumbre, și vețï vedea cît vin se filtrează pe gîtlejurile etern însetate, vețï vedea cîte fleicï se înghit în taină spre a se transforma, în contra legilor natureï, în voturï la toamnă.

Totul depinde de acï. Pe cînd la Nițǎ Sterea se bea vin roșu, emblemă a Națiuneï, — la Bălășanu se consumă de cel alb, simbol al celebrilor *blancs d'Espagne*... Lupta e vie, pe aceste căldurï tropicale, iar burțile dropicale spun curat că se pregătesc evenimente marï.

Jos dar programele, și să așteptăm pînă la toamnă. Din sîngele fleicilor arse pe rugul templelor luï Bacus, din vinul care stropește azï pe apostolï și pe credincioșï, — vom culege la toamnă administrațiï comunale oneste, consciente, demne!

Jos dar programele! Voï toțï carï avețï dreptul de vot, voï toțï carï sînteți flămînzï și însetațï, — acuma e de voï! Clubul liberal și clubul conservator vă invită zilnic la ospețe populare!

De ce nu-s tot anul alegerï?! Cîte mizeriï, cîtă foame, cîtă sete s'ar putea potoli!

Anton Bacalbașa.

TUNAT ȘI ADUNAT

Vestita lege a jandarmerieï, care a început să se pună în aplicare, ne face să asistăm de la o vreme la liste 'ntregï de numirï ce apar regulat în Monitor și 'n Monitoare.

E un pomelnic întreg de nume imposibile.

Regimul conservator a găsit ocazia să pue la îngrășare pe o mulțime de ruginițï uitațï de Dumnezeŭ și pe un furnicar de junï ciocoiașï în decadență.

Se face o instituție nouă, care n'a maï funcționat, ale căreia îndatorirï sînt decï necunoscute, unde nu există experiență, — și se împănează cu o sumedenie de tipurï imposibile.

Ne rezervăm dreptul de a lua cu deamăruntul în cercetare lista numiților. Și vom dovedi, credem, că, — în afară de puține escepțiï, — e un nămol de oamenï, uniï istovițï de vreme, alțiï deochiațï inainte de timp.

Și pe mîna unor asemenea ființe este dată siguranța și viața țărănimeï noastre!

Știetot.

REGLEMENTAREA MUNCEI

Consiliul comunal al Capitaleï a adoptat un regulament întocmit de D. N. Filipescu, pentru a servi drept caiet de sarcinï la toate licitațiile de darea în antrepriză a lucrărilor de pavare de străzi trotuare, etc.

Nevoia unuï asemenea regulament, care să fixeze regulile de urmat în această privință era foarte simțită. Antreprenoriï vor ști ast-fel, ce însărcinărï le incumbă fără a maï putea fi supușï la tot soiul de arbitrarietățï din partea funcționarilor comuneï.

In acest regulament însă relevăm o dispoziție foarte importantă, care merită să fie semnalată, pentru că realizează în parte una din cerințele programelor democratice.

Articolul 3 al aceluï regulament *fixează pentru prima oară la noï, mărimea zileï de lucru.* El prevede că ziua de muncă va fi de zece ore de la Mart la Noembre și de *opt ore* în restul anuluï. Lucrul de noapte e de la 9 ore la 5 dimineața, și se va plăti cu un spor de o pătrime din prețul zileï.

Acest început al reglementăreï munceï în lucrările publice este foarte îmbucurător, și ca democrațï, nu putem de cît să facem elogiï primaruluï capitaleï, pentru că a luat o asemenea inițiativă.

Dacă acest exemplu ar fi imitat și de Stat, care este cel maï mare industrial din țara romînească și are în serviciul săŭ zecï de miï de lucrătorï, această mare chestiune a munceï normale a lucrătoruluï, ar face un mare pas înainte.

Gîndească-se cine-va că Statul nostru are fabricï de postav, are ateliere de confecțiunï pentru armată, atelierele arsenaluluï, fabricile monopoluluï Statuluï, etc. etc.

Statul are drumurile de fer cu miile de impiegațï: mecanicï, frînarï, etc.

La această din urmă administrație s'a întocmit un regulament pentru orele de muncă, dar nu s'a aplicat de cît biurocraților superiorï. Impiegațiï de tracțiune, conductoriï, lucrătoriï cei-l'alțï, muncesc enorm, muncesc cîte 18 ore în șir.

Se înțelege dar lesne, de ce utilitate mare ar fi, ca exemplul comuneï Bucureștï să fie imitat de toate cele-l'alte administrațiunï ale Statuluï.

Odată ajunșï acolo, lesne s'ar putea impune și industrieï private ziua legală de muncă.

A.

JOS ISCĂLIȚII...

Inveselitorul Spanachidi, calăul gramaticeï romîne, era încîntat că ne putea da o desmințire. El publicase în «organul meŭ plin de soluțiunï ravajate de spectru», o scrisoare, — la care iată ce răspund maï jos iscăliții:

Domnule Director,

Sub-scrișiï, studențï aï școaleï superioare de științe de stat, văzîndu-ne iscălițï într'un protest publicat în ziarul *Naționalul* din 1 Iulie, conținînd o sumă de injuriï la adresa ziaruluï *Adevărul* și a unuï Domn Protopopescu, care a afirmat că a văzut pe D. Periețeanu-Buzăŭ organizînd devastațiile de la *Adevărul*, — declarăm că nu am iscălit nicï o dată un asemenea act mincinos.

Protestăm decï cu indignare în potriva D-luï Gagiulescu, care s'a slujit de numele noastre, fără consimțimîntul nostru, pentru a arăta că toțï studențiï de la școala de stat sînt solidarï cu purtarea sa condamnabilă.

A. Andreescu, Th. Mihăilescu, N. Socaciŭ, Sclia, V. Cojan.

Spanachidi, Spanachidi! Cum rămîï cu desmințirea?

Ix.

SATIRA ZILEI

REVEDERE!

Iată-mă reîntors pe pămîntul natal al patrieï mele! Am părăsit braziï și munțiï străinătățeï, unde respiram un aier de altă gintă, și m'am înturnat pe teritoriul tricolor!

Incă de departe, înainte să ajung la Predeal, inima-mï bătea ca un sergent reangajat, mă coprindeaŭ fiorï, simțeam în mine, cum s'ar zice, «un ce» neexplicabil.

In fine, am sosit!

Ce bucurie pe mine! Așa dar, voiŭ relua penița klaps, o voiŭ vîrî în cerneală și voiŭ înnegri paginile albe, vărgate cu albastru.

Polemică cu *Viața*! Aicï mi se oprește gîndul.

* * *

Insă vaï! Iluziile mele dispar repede. Aflu că sărmana *Viață* a încetat de a maï fi, după ce încetase de a fi cuminte. Nicï trăsnetul nu m'ar fi putut lovi maï tare! Ochiï mï se umezesc, —

S'a stins *Viața*!...

Ea care era așa de bună, ea care țipa pe la toate colțurile, ea care era o adevărată călăuză a junimeï pe potecile dosnice, ea a pierit! Sărmană frunză de viță nenorocită, ia spune-mï, dragă, unde te-aï dus?

Insă nimenï nu-mï răspunde... Foștiï abonațï suspină, zidurile pline de afișe inutile azï, îțï vorbesc de deșertăciunea *Vieței*...

Doï ochï am iubit în a mea *Viață*...

răsună de departe... Insă aceï ochï nu se vor maï arăta de acum, aceï ochï aŭ fost răpușï de căldurile tropicale!

Cu Urechea pleoștită, cu *Viața* 'ntre picioare,
Alecu trist și jalnic mergea pe o cărare...
pe cărarea mînăstireï Neamțuluï...

— La mînăstire, la mînăstire...!

Așï vrea să-ï rechem, să le spun că fără dînșiï mor; — dar aceeașï voce lugubră a soarteï îmï strigă:

Lasă grija schituluï
In seama pîrlituluï,

și trebue să mă supun. Și trebue să cercetez ce a maï rămas în picioare. *Lumina* dispărută și ea, *Aia literară* idem, — singur Spanachidi maï stă, resemnat și sceptic, privind cum totul trece...

De morțï, nimic. La tine, Spanachidi, unicul rămas pe vară, la tine mă voiŭ adresa dar zilnic, cînd lipsa de subiecte mă va tortura!...

Să ne vedem cu bine...

Rigolo.

LICITAȚIA ILUMINATULUÏ BRĂILEÏ

Vorbind maï dăunăzï de licitația pentru iluminarea orașuluï Brăila, arătam procedarea suspectă a consiliuluï comunal local care a aprobat oferta caseï Georgi din Paris, respingînd pe a morarilor Millas din Brăila ca ne-conformă cu condițiile caietuluï de sarcinï, de și aceasta era cu 52000 leï pe an, maï eftină de cît cea d'întîiŭ, ba încă oferea iluminarea întreguluï oraș cu electricitate, pe cînd casa Georgi se angaja să introducă electricitatea numaï în centru.

In contra acestuï rezultat, care miroase a gheșeft și chiverniseală, Casa Millas a înaintat un protest către Ministerul de interne.

Aflăm acum că în afară de casele Georgi și Millas maï există încă o propunere care a fost înaintată direct la ministerul de interne.

Această propunere prezintată de către **Societatea generală de gaz și electricitate din Anvers**, *cuprinde condițiunï încă și maï avantagioase de cît cele l'alte două.*

Casa aceasta pe lîngă că prezintă toate garanțiile de seriozitate și soliditate, a dat ordin uneï case marï de bancă din Galațï să depue orï-ce garanție ar cere ministerul de interne.

In asemenea condițiunï, socotim că D. Lascar Catargiŭ nu poate să aprobe rezultatul licitațieï, fără a se face complicele uneï colosale incorectitudinï.

Ar fi o prea mare nerușinare, ca acum cînd toată lumea e în curentul acesteï afacerï necurate, Cuconu Lascarachi, prin aprobarea sa, să se asocieze la frustrarea comuneï Brăila cu 50—60 miï leï pe an.

Așteptăm să vedem și minunea asta!

C. A.

ANARHISTII IN BUCURESTI

Aflăm că imediat după condamnarea luï Caserio, maï mulțï anarhiștï s'aŭ adunat și aŭ hotărît să înceapă o campanie de exterminare în potriva Statuluï romîn.

Eï aŭ format un club și s'aŭ stabilit în strada Băcanï, N-ru 5, otel Kiriazi, Bucureștï.

Nu știm pînă acuma, cînd vor începe a-șï pune în practică amenințările; dar deocamdată aŭ scos un ziar pe care nu-l știam pînă acum, și care se intitulează *Voința Națională*.

In număru-ï de astă-zï, acest ziar declară că este *o crimă* a lupta pe căile legale în potriva guvernuluï și în potriva «Suveranuluï care de șase anï (nu maï de mult!!) iscălește și aprobă toate nelegiuirile comise de conservatorï».

Cităm textual:

«*Greșala noastră pîn'acï a* fost tocmaï că am avut o atitudine prea moderată, că ne-am servit numaï de *mijloace legale* . . . .

«..... *față cu un asemenea guvern moderațiunea este o greșală și* **lupta numaï pe căile legale un semn de slăbiciune**».

Prin urmare, anarhiștiï declară curat că vor recurge la ilegalitățï.

Se spune că guvernul a luat deja măsurï, ca să împiedice vînzarea de materiï explozibile. Cercul din strada Băcanï va fi răcorit în fie-care zi cu tulumba cea mare de la pompierï.

Situația este gravă. Vom ține pe cetitorï în curent. La ediția a treia vom da toate informațiunile ce vom maï culege în această privință.

Bran.

DE PESTE MUNȚI

(Corespondență specială a *Adevĕruluï*)

Sibiŭ, *24 Iulie.*

Brutalitatea din Săcele. — Cele maï noï planurï ale guvernuluï

Brutalitatea din Săcele

Intr'o corespondență trecută am amintit despre actele de brutalitate, ce gendarmiï ministruluï călător Hieronymi, aŭ săvîrșit față de pacîniciï noștri Romînï din Săcele.

Azï, vă maï notez în fuga condeiuluï, că arestările s'aŭ continuat chiar și ierï. Nu se ia în seamă nicï o considerație socială, orï familiară. Sînt arestațï oamenï capï de familie; mulțï dintre eï, carï aŭ venit din Romînia să-șï vază nevasta și copiï și să maï pună trebile caseï la cale.

Sînt arestațï pînă acum cel puțin 25 de inșï. In ordinul de arestare nu se produce nicï un motiv — par că am fi în stare de asediŭ.

In cele din urmă se crede, că autoritățile ungureștï o fac aceasta cu scop de a pungăși pe bieții Mocanï. E maï mult ca sigur, că îndată ce își vor vărsa pungile, tiranisațiï prisonierï vor fi pușï în libertate.

E revoltătoare atîta ticăloșie și nemernicie din partea guvernuluï ungurec.

Cele maï noui planurï ale guvernuluï

Oficioasele D-luï Wekerle spun în lumea largă, că guvernul unguresc se ocupă serios de deslegarea cestiuneï «valahe». Știțï cum? Prin introducerea administrațieï de stat, adică printr'o reformă care să ia din mîna cetățeanuluï orï-ce liberă exercitare a drepturilor politice, ce i se cuvin pentru averea și sîngele ce-l jertfește pentru susținerea statuluï.

De alt-fel această reformă a pus'o înainte și comis-voiajorul ministru Hieronyni, în discursul săŭ de la Cojocna.

Noï romîniï așteptăm și această plastografie politică, siguri fiind, că din ce e răŭ, maï răŭ nu va fi.

Vom perde cîțï-va primarï, cîțï-va notarï, ce-ï avem icï colo împrăștiațï prin comune și tolerațï pînă azï de milă, orï de rușinea lumeï.

Țara însă nu se va ferici. Din potrivă nevoile și nemulțămirea vor crește și poporul va ajunge să-șï deslege el cestiunea, să-șï croiască el soarta.

Aceasta e lege firiï și firea nu face greșelï.

De la Mureș.

DUPĂ FAPTE...

Cînd vrea *Timpul* să fie cinic de tot, e greŭ cuï-va să'l maï ajungă.

Erï, organul lahovarist ne spune că'l doare inima de săteniï arestațï, însă... eï trebue să sufere de pe urma faptelor ce aŭ săvîrșit...

Care fapte, domnilor? Ancheta preseï v'a dovedit că în cele maï multe comune n'a fost nicï umbră de răscoală și că numaï niște agențï și niște militarï escesiv de sălbatecï aŭ provocat neorînduelile.

Atuncï, dacă fie-care trebue să pătimească de pe urma păcatelor luï, — de ce provocatoriï, de ce adevărațiï criminalï se plimbă liberï, decorațï și înaintațï?...

Insă... acï intrăm în domeniul logiceï. Și, cînd cine-va vrea să fie maï cinic decît cinismul, — e greŭ să'l înfunzï...

WEKERLE ȘI HIERONYMI

Agenția Romînă ne vestește, că primul ministru ungur, D. Wekerle, a declarat alegătorilor săï din Baia-mare următoarele:

«*In ce privește cestiunea naționalităților, declar că nu cunosc o asemenea cestiune*».

In fața acesteï declarațiï categorice, se impune întrebarea: *ce a căutat ministrul de interne Hieronymi în Transilvania?*

Onorabilul spunea tuturora că merge să studieze chestiunea transilvană, să cunoască nemulțămirile Romînimilor, — și să caute a 'mpăca spiritele.

In tot cazul, dacă nu cunoaște ministrul maghiar chestia națională, — o cunosc Romîniï, și eï nu o vor uita.

E tot ce trebue.

JEAN VOLDERS

Ziarele franceze ne aduc o veste foarte tristă: Jean Volders, neobositul și energicul socialist belgian, unul din aceï carï aŭ contribuit cu mult ca poporul belgian să capete votul universal, a fost atins de paralizie generală și internat într'un ospiciŭ de alienațï.

Starea sa e disperată și numaï mulțămită constituțieï luï robuste, se speră că va maï trăi încă puțină vreme.

Această nenorocire lovește greŭ mișcarea socialistă din Belgia, maï cu seamă acum în ajunul alegerilor generale.

Numele luï Jean Volders va rămînea neperitor, căcï e legat de aproape, și zi cu zi, de marea mișcare de desrobire a proletariatuluï.

Nicï că se poate închipui un om maï energic și maï devotat ca dînsul, poporuluï din sînul căruia ieșise și pentru fericirea căruia el și-a sacrificat aniï ceï maï frumoșï aï tinerețeï și acum în urmă, viața însă-șï.

L'am cunoscut pe vremea cînd talentul luï de orator și de gazetar era în floare. El conducea *Le Peuple* din Bruxelles, el a organizat miï de muncitorï în cîțï-va anï și manifestațiile monstre din Bruxelles, pentru dobîndirea votuluï universal.

Volders mergea în toate localitățile maï însemnate din Belgia, maï în fie-care două treï zile și ținea cîte 3—4 discursurï pe zi; pe piețele publice, în sălï de întrunire, or unde se întîmpla.

După cîțï-va anï de atîta oboseală și în urma desfășurăreï uneï energiï ne maï pomenite, Volders a căzut greŭ bolnav.

Partidul socialist l'a trimes pe cheltuiala sa în Algeria, unde se spera că Volders se va putea îndrepta.

Dar epuizarea asta nervoasă provenită din zece anï de lupte uriașe, nu se maï putea vindeca.

Creeriï și nerviï luï Volders își istoviseră toată energia lor în serviciul cauzeï poporuluï muncitor.

Omul care fusese acuzat, ca atîțea alțiï de altmintrelea, că umblă după glorie și avere, exploatînd pasiunile maselor populare, se întunecă cu încetul, sărac și istovit de puterï, într'o casă de nebunï, victimă nobilă a sublimuluï săŭ devotament pentru popor.

Volders e în vîrstă de 38 de anï.

I. Th.

DIN FĂLTICENI

(Corespondență particulară a *Adevĕruluĭ*)

Jupoerea muncitorilor din Suha.—Pomana primarului.—Supărarea colonelului.—Funcționariĭ și stăpînirea.—Strada Gărei. O serbare venețiană.—Trupa Goldfaden.

Jupoerea din Suha

Ceĭ d'intîĭ am dat alarma cînd se prădaŭ muncitoriĭ la cantina din Găinești. Aceleașĭ lucrurĭ nĭ se denunță că se petrec cu muncitoriĭ carĭ lucrează la fabrica din Suha. La cantina de acolo s'a pus în consumațiune cea maĭ proastă marfă cu prețurĭ fabuloase. Ceva ne maĭ auzit: un kilo de brînză stricată doĭ francĭ! Și unde?... La munte, în patria brînzeturilor! Am cerut de la un amic de acolo amănunte. Pînă la publicarea lor rugăm a se cerceta și dacă cele denunțate se vor adeveri să se ia cele maĭ severe măsurĭ, spre a se puue odată capăt acesteĭ jupoerĭ nedemne.

Pomana primaruluĭ

Există în bugetul comuneĭ un fond destinat a se da ajutor femeilor și văduvelor sărmane din oraș. Ceĭ marĭ cred cu tot dinadinsul că aŭ drept d'așĭ bate joc—într'un mod nedemn—de acele nenorocite care ajung să trăească din *mila cetățenilor*.

Intr'o zi D. primar fu foarte respectos rugat de o sărmană de a da ordin să i-se dea pensiunea. Adică *pomana* întrerupse el.—Da, pomana aceia cînd ne-o dațĭ?

La sfîrșitu luneĭ, căcĭ ne temem ca să nu murițĭ pînă atuncĭ vre-una!

N'ar strica maĭ multă blîndețe față de aceste nenorocite, maĭ ales acuma înaintea alegerilor cînd poțĭ să aĭ nevoe de rudele lor.

Mă tem ca alegătoriĭ să nu ne aducă aminte de pomană, tocmaĭ cînd dragostea de primărie va fi maĭ dulce.

Supărarea coloneluluĭ

D. colonel din localitate a cerut ministeruluĭ de rezboiŭ ca să transfere întreg statul major a regim. 16 de Infanterie la Botoșanĭ sub pretext că n'aŭ local comod. Văd că D. colonel e de tot nostim, nu știŭ dacă și D. Ministru va aproba nostimada D-sale.

Mi se pare că vă plictisițĭ la noĭ, de oarece alt-fel nu-mĭ pot esplica cum ceĭ-l'alțĭ nu s'aŭ maĭ plîns de insuficiența localuluĭ.

Funcționariĭ și Stăpînirea

Aflăm că funcționariĭ de la Prefectură și Comitet sînt pușĭ să lucreze salahorește acuma în timpul vereĭ: de la 8—12 și de la 2—8 și maĭ alaltă-erĭ chear pînă la 8 și jumătate, adică aproape 11 ore pe zi. Nu credețĭ D-le Prefect, că-ĭ puțin cît muncesc eĭ?

Incaltea maĭ dațĭ și de la D-voastră o oră, ca să se complecteze duzina.

Familiĭ n'aŭ; leafa e mare; aŭ și pentru ce să muncească.

Strada Găreĭ

Prezicerile noastră că cu facerea trotuarelor se va strica strada și că o să aibă consecinte rele s'aŭ realizat. După ploaea de Joĭ în adevăr, s'aŭ văzut roadele munceĭ D-lor.

Nenorocițiĭ birjarĭ înotaŭ prin glod și de abia îșĭ puteaŭ scoate caiĭ de pe acea stradă. Și ce-ĭ cu asta? Parcă avea cine-va duh sfînt să știe că o să plouă!

Trupă Goldfaden

In timpul Iarmarocului, Trupa Goldfaden compusă din bunĭ artiștĭ, a dat maĭ multe reprezentațiunĭ în sala teatruluĭ Național din localitate.

De aicĭ trupa va pleca la Iașĭ.

Șar.

PORTUL GALAȚI

Rezultă dintr'un raport al consulu%luĭ Franțeĭ din Galațĭ că numărul bastimentelor intrate în acest port, în 1893, a fost de 1787, cu o capacitate de 1,600,940 de tone, și că ieșirile s'aŭ ridicat la 1724 de bastimente, cu o capacitate de 1,578,200 de tone.

In această mișcare totală de 3,511 bastimente, Anglia stă în rangul întîiŭ cu 1443 de intrărĭ și ieșirĭ; pavilionul francez nu ocupă de cît rangul al patrulea, cu cifra de 124 de bastimente; după aceea vin Austro-Ungaria și Germania.

D. MASSONEAU

TIPURI PARIZIENE

ZIUA LOR

Se întîlniseră truspatru, din întîmplare, la un banchet mare. Ele se cunoșteaŭ de mult, de zece anĭ poate, dar se vedeaŭ rar, nu doar pentru că n'aveaŭ vreme,—n'aveaŭ nicĭ o treabă—dar nu se gîndeaŭ să-șĭ facă vizite.

Ieșiră împreună. Cînd îșĭ luaŭ hainele de la garderobă, văzură cum se despart două dame.

— Veĭ veni să mă vezĭ, zise una; știĭ, mi-am schimbat ziua de primire. Acuma Vinerea. Da, Joia mă stingherea mult din pricina plimbăreĭ copiilor.

— Ne-am înțeles, vreŭ să-mĭ notez asta cînd voiŭ ajunge acasă, în carnetul meŭ de vizite. Pe Vinerĭ.

— Adio, dragă.

Cele două dame se despărțiră.

După ce și ele îșĭ puseră paltoanele, se cobor truspatru, tăcute, pe gîndurĭ, foarte serioase.

Și, despărțindu-se la ușă pentru a se sui în trăsurĭ, se strînseră de mînă.

— La revedere, pe curînd.

— Dar venițĭ la mine Marțĭ.

— Eŭ primesc Lunea.

— Eŭ nu sînt acasă de cît Sîmbăta.

— Eŭ, Joia, fiind-că n'am copiĭ de dus la plimbare.

— Ne-am înțeles.

— Pe Joĭ!

— Pe Lunĭ!

— Pe Marțĭ!

— Pe Sîmbătă!

Toate patru îșĭ luaseră de o dată și într'un gînd hotărîrea de a avea și ele «o zi» a lor, ca damele, pe care le întîlniseră la garderobă.

Și de ce să nu aibă? Burgheze micĭ, ne-avînd alte-cele de făcut de cît să flecărească, puteaŭ foarte bine, ca și parizienele la modă, să primească vizite la zi fixă.

Cum de nu se gîndiseră maĭ înainte la asta!

Iată ce-șĭ ziceaŭ pe cînd birjele le duceaŭ tri-tri, tri-tri acasă.

* * *

Chiar de a doua zi dădură de știre tuturor cunoscuților că «ziua lor» e schimbată.

Nu îndrăzneaŭ să mărturisească că pînă atuncĭ nicĭ n'avuseseră zi.

Fie-care la ziua hotărîtă, aștepta cu încredere vizitele. Negreșit că vor avea mulțĭ mosafirĭ! Salonul fusese cu îngrijire scuturat, perdelele duble, trase de sus, prinse la mijloc cu panglicĭ, nu lăsaŭ să treacă de cît puțină lumină, pentru ca să nu se vadă că poleiala cadrelor e ștearsă, că îmbrăcămintea fotoliilor e roasă.

Ea, bine împopoțonată, întinsă a lene pe canapea, cu o măsuță alăturĭ, se uita la niște desemnurĭ de rochiĭ ca să-șĭ dea aere.

Cele-lalte treĭ veniră, pe rînd. Trîncăniră mult, neavînd ce să vorbească. Ronțăiră la prăjiturĭ micĭ și băură ceaiŭ. Pe urmă, venind ceasul cineĭ, îșĭ ziseră la revedere. Truspatru eraŭ radioase.

* * *

Și asta ținu multă vreme. Fie care primea în fie-care săptămînă pe cele treĭ tovarășe. Maĭ tîrziŭ băgară de seamă, că șed prea departe una de alta, de oare-ce singure se vizitaŭ. Se mutară din Montparnasse, Gobelins, Montmartre și Ternes și se așezară cu toatele în apropierea pieței Republiceĭ. Cel puțin nu maĭ aveaŭ să facă drumurĭ nesfîrșite cu omnibusul ca să se ducă la «zilele lor».

Pe urmă începu să le jeneze faptul că jertfeaŭ cîte treĭ zile pe săptămînă pentru vizite la o persoană la care nu întîlneaŭ vecînic de cît pe cele-l'alte două. Fără a maĭ socoti că și a patra zi era pierdută prin vizita pe care le făceaŭ cele-l'alte treĭ.

Și totușĭ, era cu putință oare să renunțe la «ziua lor»? Nicĭ nu se gîndiră la asta. Ar fi fost o dezonoare, după părerea lor.

Atuncĭ găsiră un vicleșug ingenios, care le dădu în sfîrșit libertatea îngăduindu-le în acelașĭ timp să-șĭ păstreze «ziua lor».

Aleseră aceeașĭ zi. Și iute îșĭ făceaŭ vizita obligatoare, alergînd de la una la alta, întorcîndu-se repede fie-care acasă pentru a aștepta pe cele-l'alte treĭ.

Și-șĭ beaŭ curînd ceaiul, înghițeau o prăjitură, continuaŭ vorba începută la una și se duceaŭ s'o sfîrșească la alta.

Trăiră ast-fel multă vreme fericite și mîndre de a avea «o zi».

Trad. de **Hus.**

IMPĂCAREA RUSO-BULGARĂ

Viena, 25 Iulie.— *Neue Freie Prese* publică un interview cu corespondentul ziaruluĭ *Nevoje Vremia*, care se află actualmente la Viena.

Corespondentul declară că el *nu a întreprins călătoria sa fără consimțimîntul ministeruluĭ afacerilor străine al Rusieĭ, care nu este defavorabil uneĭ împăcărĭ cu Bulgaria.*

Contrariŭ știrilor răspîndite în privința Bulgarieĭ de către emigrațiĭ bulgarĭ, corespondentul a găsit Bulgaria bine organizată ca stat, și într'o ordine perfectă.

Stambulov și prințesa

Corespondentul expune apoĭ motivele căderei luĭ Stambulov și spune că Principesa Maria-Liusa care se bucură în Bulgaria de o mare popularitate a păstrat o atitudine rece față cu Stambulov pentru că a fost adese orĭ martoră la purtarea puțin respectuoasă a luĭ Stambulov față de Prințul.

Rusofiliĭ

Corespondentul constată apoĭ că în Bulgaria nu există rusofilĭ care să doriască ca principatul să fiă dat pe mîna Rusieĭ. Sentimentele rusofile ale Bulgarilor se mărginesc la dorința ca Bulgaria să întrețiă pe viitor relațiunĭ amicale cu Rusia. Independența și autonomia bulgarilor este idealul tuturor Bulgarilor, și al Bulgarilor rusofilĭ. Amicĭ și inamicĭ toțĭ sînt de acord asupra necesitățiĭ mentinereĭ dinastieĭ actuale din punctul de vedere al stabilitățiĭ guvernuluĭ în interior; afară de asta prințul Ferdinand se bucură în străinătate și chiar în cercurile diplomatice rusești de cele maĭ marĭ simpatiĭ.

Prințul însu-șĭ ar fi gata să facă Rusieĭ orĭ ce concesiunĭ compatibile cu onoarea sa.

Primul pas

Corespondentul știe că există în Bulgaria proiectul de a se trămite Țaruluĭ, după alegerea nouiĭ Sobraniĭ, o adresă venind ca din partea poporuluĭ bulgar și prin care, după ce vor recunoaște greșelile comise în trecut către Rusia, liberatoarea Bulgarieĭ, și avînd în vedere necesitatea de buna-voință a Rusieĭ pentru binele și prosperitatea Bulgarieĭ se va ruga Țarul de a bine-voi să recunoască starea actuală a Bulgarieĭ.

Scrisoarea prințuluĭ

In privința scrisoreĭ ce Stambulov pretinde că are în mîinele sale și a căreĭ publicare ar compromite, zice el, pe prințul, corespondentul zice că Stambulov posedă într'adevăr o scrisoare; dar că ea nu este de natură de a compromite pe prințul politicește. Această scrisoare are de obiect o afacere privată a prințuluĭ, asupra căreia prințul ar vrea să se păstreze tăcere; fără însă să-ĭ fie teamă să nu se vorbească de ea.

INFORMAȚIUNI

De mîine vom începe a publica în foița ziaruluĭ frumoasa și mișcătoarea nuvelă ucrainiană:

MORAREASA

DE

LUCIAN SIEMIENSKI

Maĭ mulțĭ ziariștĭ s'aŭ întrunit a-seară și aŭ hotărît constituirea unuĭ sindicat al preseĭ.

Sindicatul acesta va avea de scop apărarea intereselor morale și materiale ale preseĭ.

Brutalitatea de la Lacul-Sărat

D-na Demetriadi, torturatoarea nepoateĭ sale, a fost depusă la parchetul din Brăila.

Ancheta în această monstruoasă barbarie este făcută de însușĭ procurorul general al Curțeĭ de Apel din Galațĭ, D. Bastaki.

Nenorocita victimă, care abea arată a fi de patru anĭ, se află la L.-Sărat sub îngrijirile D luĭ Doctor Bastaki, medic al băilor.

Sermana fetiță se află într'o stare sfîșietor de dureroasă; capul ĭĭ e umflat în urma suferințelor ce a avut și e cu desăvîrșire abrutizată.

D. doctor Bastaki ĭĭ dă toate îngrijirile necesare ca s'o readucă la starea normală.

Intrebată fiind de doctor ce dorește a mînca, nenorocita a răspuns:

— Mămăligă cu varză!

Se vede că aceasta era mîncarea cea maĭ bună cu care o hrănea mătușa sa criminală.

In ce privește pe criminala D-na Demetriad, ea nu răspunde nimic și refuză de a da cea maĭ mică lămurire parchetuluĭ.

D-na Crisantha Rîmniceanu, directoarea școaleĭ normale de institutoare din capitală, a obținut un concediŭ de 3 lunĭ pentru a merge în străinătate.

Școala primară de fete No. 3 din Giurgiŭ, după cererea institutoarelor respective, va purta pe viitor numele de *școala Ghenadie Mitropolitul*.

D-na Maria Moteanu, soția casieruluĭ central al tezauruluĭ public, este mutată de la școala No. 27 din capitală le școala primară *Petrache Poenaru*, în locul D-neĭ Hagiescu-Miriștea, mutată la școala No. 27.

D-șoara Elena Focșeneanu este transferată ca maestră de lucru la Asilul Elena-Doamna, în locul Domnișoareĭ Munteanu.

D. C. Olănescu pleacă în cursul aceste săptămînĭ să viziteze lucrările poduluĭ de peste Dunăre.

D. Stătescu, procuror la curtea de Apel din capitală, trimis în străinătate pentru a studia organizația cazieruluĭ judiciar, se întoarce în cursul acesteĭ săptămînĭ.

D-sa va depune ministruluĭ de justiție un raport larg asupra rezultatuluĭ misiuneĭ sale.

Am anunțat, că D. Al. Marghiloman ar dori să întroducă, chiar în cursul acestuĭ an, cazierele judiciare la toate tribunalele din țară.

D. secretar general al ministeruluĭ școalelor, a dat ordin să se întocmească un tabloŭ de școalele suplinite și vacante din țară, spre a ști ce locurĭ să încredințeze normaliștilor carĭ aŭ obținut diploma de capacitate.

Intocmindu-se tabloul, s'a constatat că sînt 150 de locurĭ suplinite saŭ vacante.

Legea maximuluĭ în Dobrogea.

Printr'un decret apărut astă-zi în *Monitorul Oficial*, se autoriză 73 de comune rurale din Județul Constanța să perceapă noĭ taxe comunale conform legeĭ maximuluĭ.

Veniturile regieĭ Statuluĭ în primul semestru al anuluĭ budgetar, adică în lunile Aprile, Maiŭ și Iunie, aŭ atins suma de 14,442,047 leĭ.

Această sumă întrece prevederile budgetare cu 281,318 leĭ.

D. Traian Popescu a fost numit polițaiŭ al orașuluĭ Sinaia în locul D-luĭ G. Stroescu.

Aseară *Agenția Română* ne-a maĭ comunicat o depeșă despre petrecerea d-luĭ Wekerle la Baia-mare. Primul ministru ungur, care e ales în acel cerc, fără concursul majorităției alegătorilor, pe care o formează romîniĭ, a dat seamă alegătorilor seĭ despre activitatea sa politică.

Partea, pentru noĭ maĭ interesantă din acest discurs, e resumată în depeșa *Agenției* în chipul următor.

Cît despre chestiunea naționalităților, președintele consiliuluĭ declară *că nu cunoaște o asemenea chestiune*;

Se vorbește în străinătate de maghiarisare neumană și brutală. Oratorul întreabă pe alegătoriĭ săĭ de diferite naționalitățĭ dacă aŭ văzut vr'o dată pe cine-va maghiarisat cu violență (ușor de întrebat cînd nu era cine să-ĭ răspunză). Trebue *să se pedească ilegalitățile* pentru ca terorismul să nu se poată ivi în țară;— și trebue *să se reglementeze dreptul de asociațiune și de întrunire în așa mod în cît nicĭ odată să nu se poată atinge integritatea statuluĭ.*

Cu alte cuvinte, D. Wekerle a vrut să ia o revanșă pentru fiascul luĭ Hieronymi, și în loc de împăcare, arată iar pumnul naționalităților.

Fraudele unuĭ armator

Am anunțat erĭ, după *Călăuza Brăileĭ*, fuga unuĭ armator, care a lăsat în urma sa o datorie de 700,000 leĭ. Acelașĭ ziar dă azĭ următoarele detaliĭ:

Armatorul în cestiune este faimosul *D. S. Valsamos*, care prin încrederea de care s'a bucurat a înșelat o lume întreagă.

Acest om care prin manipulațiunĭ efemere a știut a-șĭ da un aer de un om avut, a lăsat în urma sa o sumă de victime pe care nu din întîmplare le-a atras în cursa sa, ci le-a furat cu precugetare.

A luat polițe de complezență de la o sumă de oamenĭ carĭ eraŭ în serviciul săŭ; a luat de la toțĭ amiciĭ și cunoscuțiĭ săĭ sume înseninate, în ultimul moment, pentru cîte-va ceasurĭ.

Sumele ce le datorează se urcă peste 700,000 leĭ și indiscriptibile sînt urmările acestuĭ furt, care dă o lovitură comerciuluĭ nostru atît de greŭ încercat.

Emoțiunea în portul nostru nu are marginĭ și tablourile care se desfășură sînt cît se poate de triste.

Acest *Valsamos* a fugit cu propriul săŭ remorcher *Andreas* sub pavilion grec.

Un om care se fălea cu o flotă întreagă de șlepurĭ și remorchere, dar care în realitate cea maĭ mare parte nu maĭ eraŭ ale luĭ, a mers așa departe cu operațiunile sale frauduloase în cît, pentru a putea sfîrșĭ maĭ ușor și glorios a știut

---

FOIȚA ZIARULUI *ADEVERUL*

193

TAINELE NOPTEI

DE

M. E. BRADDON

C

Incheiere

Antony Verner s'a dat cu trupul și cu sufletul arteĭ sale și în mijlocul succeselor, îșĭ uită necazurile sufleteștĭ. Orĭ cît de aprinsă a fost dragostea sa pentru Clara Beaumorris, nu era firesc ca el să rămîe nemîngaiat și la treĭ anĭ după căsătoria luĭ Reginald cu Clara, el s'a însurat cu o femee frumoasă și bună, care era de aceeașĭ profesiune cu el și care împărțise cu el cununa de laur a talentuluĭ.

Ziarele străine vestiră pe Robert Merton despre ciudata și grozava moarte a femeeĭ sale, altă dată atît de iubită. Cu toate crimele eĭ, soțul cu inima nobilă fu înduioșat de povestirea grozăvieĭ. El se duse îndată la Neapole și de acolo la Marrena, unde se încredință de adevărul povestireĭ.

Din porunca sa se puse un monument simplu pe mormîntul eĭ. Pe piatră eraŭ scrise numaĭ numele și vîrsta moarteĭ.

La un an după moartea Editheĭ, milionarul se însură cu Rosa Cleveland, cu cepila simplă și nevinovată, care de mult iubea în taină pe binefăcătorul tatăluĭ eĭ adoptiv.

Soarta luĭ Oscar Bertrand nu fu destăinuită de lord Willoughby de cît cîtorva persoane, care aveaŭ motive ca să urască pe austriac. Făcîndu-se cercetărĭ printre hărtiile acestuĭ om dispărut, se descoperiră două documente însemnate. Unul din aceste documente era o scrisoare a Rosineĭ Roussel, care dădea adresa femeeĭ căreia ĭĭ fusese încredințat copilul Eleneĭ Bertrand. Cu ajutorul acesteĭ scrisorĭ, moștenitorul Claveringuluĭ fu găsit curînd și redat fericiteĭ mame. Copilul acesta adorat o făcu să uite toate necazurile. Ea se întoarse fericită și liniștită la castelul Clavering, unde nu se maĭ temea de întoarcerea bărbatuluĭ săŭ și unde e cu credință slujită de bătrînul Herman Griffiths.

Cel-l'alt document era testamentul luĭ Oscar Bertrand.

Prin acest testament el îșĭ lăsa toată averea, compusă din două miĭ de livre sterline în bonurĭ de treĭ la sută nepotuluĭ și nepoateĭ sale: Gilbert și Jenny Steinheim, copiĭ orfanĭ aĭ suroreĭ sale Berta Steinheim.

Mulțămită energieĭ și stăruințeĭ neobosite a luĭ Josué Slythe, el izbuti să dovedească că Gilbert și Jeuny Steinheim, numițĭ în testamentul luĭ Oscar Bertrand nu eraŭ alțiĭ de cît copiiĭ carĭ îșĭ petrecuseră toată viața în pivniță.

Scrisorile anonime pe care copiiĭ le primiseră și care eraŭ scrise de mîna austriaculuĭ, slujiră pentru a dovedi identitatea lor.

De oare ce copiĭ eraŭ minorĭ și testatorul trăia încă, averea asta fu depusă în mîinele lorduluĭ cancelar, care deveni tutorele copiilor.

Nu se cruță nimic pentru găsirea nenorocituluĭ idiot în munțiĭ Calabrieĭ, dar totul fu zădarnic.

Trad. de **I. H.**

SFÎRȘIT

VARIETĂȚI

Un noŭ mijloc de purificare a apeĭ. — Cea maĭ curată apă care există în lume este astă-zĭ apa din New-York, și aceasta mulțămită unuĭ noŭ sistem de purificare a apeĭ, întrebuințat pînă acum numaĭ în acest oraș.

Această purificare se face prin *electroliza apeĭ de mare*, și sistemul aplicat la New-York e propus de inginerul electrician al aceluĭ oraș, D. Woolf.

D. Woolf a dovedit, de alt-fel de acord cu învățațĭ din toate țările, că un curent electric trecînd prin apa de mare, clorurele, bromurele și alte sărĭ din această apă se transformă în chip instantaneŭ în *hipoclorite, hipobromite* și altele. Eĭ bine, cînd o soluție de hipoclorit de sodiŭ e pusă în contact cu o materie organică, aceasta se descompune imediat și *devine inofensivă*.

Pe temeiul acestor constatărĭ, s'a făcut instalarea de la New-York pentru curățirea apeĭ de băut. Cu ajutorul unor mașinĭ electrice puternice se face într'un basin electroliza uneĭ marĭ cantitățĭ de apă de mare, alimentată necontenit, și după ce electroliza a atins un grad determinat, apa e slobozită prin niște țevĭ cu găurele, carĭ traversează apa de curățit.

In chipul acesta purificarea apeĭ de băut devine absolută, la o depărtare de vre-o 300 de metri la vale. Procedeul costă foarte puțin; pentru a'șĭ face cine-va o idee de eftinătatea luĭ, e destul să spunem că 630 de litri de apă de mare electrolizată costă cam tot atît cît 4 — 5 litri dintr'o soluție 1 la sută de clorură de calce.

Acțiunea soareluĭ asupra virulențeĭ baciluluĭ choleric în apă și pîine. După D. Palermo razele solare modifică caracterele biologice a bacililor. Virulența germenilor se anulează după o ședere de cel puțin 3 ore în soare. După «Analele Institutuluĭ de higienă din Roma» se pot altoi și animalele de choleră cu asemenea bacilĭ pușĭ la soare și numaĭ pot murĭ de choleră, dacă după 8 zile se inoculează cu germenĭ virulențĭ.

a atrage în cursă și pe D-l. *F. Carnevalli*, care de la Aprilie a. c. a intrat în asociațiunea cu dînsul, în ce privește afacerile de armator și în urma acestei asociațiuni, a căreî condițiuni din nenorocire eraŭ prea puțin cunoscute lumeî comerciale, *Valsamos* a făcut o sumă de încasărî, pe care nu era în drept a le face.

Parchetul a început deja cercetările.

In ajunul fugeĭ sale, Velsamos a cumpărat cărbunî în valoare de 35,000 leĭ, pe carĭ i-a revîndut în aceiașĭ zi.

E probabil că parchetul va declara în stare de faliment din oficiŭ firma D. S. Valsamos. In acelașĭ timp, însă, există temerĭ că maĭ multe case din Brăila, creditoare luĭ Valsamos, vor cere să fie declarate în stare de faliment.

Ciomege și cuțit

Ni se scrie din Giurgiŭ:

Individul Pantazi de origină grec, și care nu știe o boabă romînește s'a dus la Dunăre, în apropierea moreĭ, să se scalde, și necunoscînd regulile în privința pescuituluĭ, a luat și o undiță cu dînsul.

Pe cînd băga undița în apă, imediat apare Petre Bulgaru ingrijitorul moreĭ, încă cu doĭ inșĭ, și fără a zice o vorbă încep a-ĭ da cu ciomegele pe unde nemereaŭ. Grecul avînd la el în chimir vre-o 800 de leĭ și crezînd că agresoriĭ sînt niscaĭ bandițĭ, văzînd jos un cuțit picat de la Petru, l'a luat și i-l'a împlîntat în pîntece; apoĭ a fugit la moară unde s'a ascuns în pod. Acolo l'aŭ găsit și l-aŭ dus la Poliție.

După cum se vede Pantazi a fost în legitimă apărare; totușĭ el stă de treĭ zile la poliție cu mîinele încătușate intr'o brățară de fer, închisă c'un lacăt, iar agresoriĭ luĭ se află în libertate.

Ce fel de dreptate e asta?

DIN PLOEȘTI

(Corespondență specială a *Adevărului*)

Criza. — Exploatare neomenoasă. Biserică în gheretă. — Politicianisme.

Criza

Criza ce se simte de cîtă-va vreme pe piața noastră, a făcut să avem în momentul de față peste 15 falimente. Pe fie-care zi lumea se așteaptă la un noŭ faliment.

Și ceea ce e maĭ caracteristic, e că maĭ mult fruntașiĭ negustorimiĭ, ceĭ carĭ se credea că fac trebutile cele maĭ bune, aŭ încetat plățile.

Exploatare neomenoasă

La fabrica «Progresul» se comit de cît va timp niște abuzurĭ regretabile. In setea lor nebună după cîștig, patroniĭ aŭ angajat în fabrică fete pe care le plătesc foarte prost și cu aceste fete voiesc să înlocuiască pe lucrătorĭ.

Ast-fel, cu toate că pe fie-care zi vine de lucru la legătorie, inspectorul fabriceĭ a găsit de cuviință să concedieze pe un lucrător, care numaĭ de prisos nu era și să impună fetelor care nu sînt speciale în meserie să îndeplinească munca aceluĭ lucrător.

Dacă ele spun că nu știŭ să facă cutare saŭ cutare lucru, sînt înjurate și chiar bătute de acest onorabil inspector. Chiar fete de cîte șapte opt anĭ, sînt aduse în fabrică, supuse la o muncă relativ foarte grea și plătite cu cîte 5 francĭ pe lună.

Vă voiŭ maĭ scrie în această privință.

Biserică în gheretă

Biserica Sf. Impărațĭ se face din noŭ. Preoțiĭ dărîmase biserica cea veche și aŭ făcut alăturĭ o chilie de scîndurĭ în care slujeaŭ fără să fi cerut autorizarea Mitropolituluĭ. Acesta aflînd a dat ordin să nu maĭ slujască în acea gheretă, pînă ce nu va face el o recunoaștere la fața loculuĭ. Erĭ, Mitropolitul Ghenadie a fost p'aicĭ și după stăruințele preoților, carĭ ar fi trebuit să stea vre-o treĭ anĭ de geaba, a încuviințat slujba în acea gheretă, cu condiție de a o tencui.

Politicianisme

După disolvarea consiliuluĭ comunal, e probabil că președintele viitoareĭ comisiĭ interimare va fi D. Ienescu, leaderul junimist din localitate.

De cît-va timp D-sa a pus gînd răŭ pe primărie și se prea poate să reușască acum, de oare-ce mulțĭ din cetățenĭ, — scîrbițĭ de gheșeftăriile geanabeților și de neactivitatea celor de acum, — pun marĭ speranțe în D. Ienescu.

Ploeșteanu.

PROCESUL ANARHIȘTILOR FRACEZI

Paris, 25 Iulie. — Astă-zĭ aŭ început înaintea curțiĭ cu jurațĭ desbaterile procesuluĭ anarhiștilor urmărițĭ după legea din Decembre 1893, pentru asociațiunea de făcătorĭ de rele.

25 de acusațĭ sînt presențĭ 5 lipsesc, între carĭ și Paul Reclus.

Președintele procede la constatarea identitățiĭ fie-căruĭ acusat. Intre eĭ sînt un suedez și 6 italienĭ; ceĭ-l'alțĭ sînt francezĭ, între care Jean Grave, Sebastien Faure, Ortiz, etc.

Grefierul citește actul de acusație care e foarte lung și stabilește că acusațiĭ fac parte dintr'o sectă care are de scop dărîmarea societățiĭ prin furt, jaf, foc și asasinat.

Măsurile de ordine luate atît în interiorul cît și în exteriorul palatuluĭ justițieĭ face imposibil orĭ ce incident.

După citirea actuluĭ de acuzație, ministerul public cere Curțiĭ să ordone a nu se reproduce desbaterile. Unul din apărătorĭ combate această cerere. Curtea decide a se opri reproducerea numaĭ a interogatoriuluĭ luĭ Jean Grave și Sebastien Faure.

Se procede la interogatoriul luĭ Jean Grave, om de litere, directorul *Revisteĭ Libertare*. D. Președinte întreabă pe fiecare la rînd, asupra fie căruia din articolele incriminate.

Agneli, suedezul, care servea de mijlocitor între anarhiștiĭ belgianĭ și Elysée Bastard, orator violent al adunărilor anarhiste, este în urmă interogat. El declară că e anarhist, însă neagă asociațiunea.

Toțĭ ceĭ-l'alțĭ acusațĭ face aceleașĭ declarațiunĭ: anarhiștĭ eĭ sînt desigur, și-și fac onoare de a proclama aceasta sus și tare, dar să aparție uneĭ asociațiunĭ, cum prevede legea din Decembre 1893, nicĭ o dată!

Urmarea interogatoriuluĭ se amînă pe mîine.

RĔSBOIUL INTRE CHINA ȘI JAPONIA

Londra, 25 Iulie. — Sir Grey comunică la Camera comunelor că Japonia a promis de a nu întreprinde nicĭ o operațiune militară contra orașuluĭ Șangaĭ și împrejurimilor sale, cu condiție ca China să nu închiză împrejurimile orașuluĭ.

Londra, 25 Iulie. — Se anunță din Șangaĭ agențieĭ *Reuter* că ministrul Japonieĭ, suita sa și consulul japonez, plecațĭ din Tien-Tsin spre a se întoarce în Japonia, aŭ fost atacațĭ de soldațĭ chinejĭ carĭ aŭ pus mîna pe bagagiile lor. Vice-regele a trebuit să trimeață alte trupe contra acestor soldațĭ. Ordinea este restabilită.

HOLERA

Haarlen, 25 Iulie. — Un caz de holeră s'a înregistrat azĭ; la Halfneg lîngă Haarlem aŭ fost cincĭ cazurĭ și 2 decese.

Maestricht, 25 Iulie. — In ultimele două zile aŭ fost 5 cazurĭ, 3 decese. In total pînă acum 44 cazurĭ și 18 decese.

DIN BULGARIA

Sofia, 25 Iulie. — Prințul este așteptat săptămîna asta, de oare-ce la 2 (14) August este aniversarea urcăreĭ sale pe tron.

Sofia, 25 Iulie. — Ierĭ aŭ fost alegerĭ comunale la Orșova, Tîrnova, Plevna, Tchirpan. Pretutindenea aŭ fost aleșĭ candidațiĭ guvernamentalĭ.

La 7 August (st. v.) se vor face alegerile consiliilor departamentale și la 21 alegerile municipale rurale.

EDIȚIA A TREIA

ULTIME INFORMATIUNI

Falimentul arendașilor

Un mare număr de arendașĭ aĭ Statuluĭ, aĭ Eforieĭ și aĭ particularilor sînt pe cale de a da faliment.

Sleind toate forțele, toată munca și averea țăranuluĭ, eĭ nu maĭ aŭ ce să exploateze, cu atît maĭ vîrtos că aŭ căutat să scape de actuala criză agricolă printr'o cultură cît nu se poate maĭ primitivă și maĭ ieftină a moșiilor, ceea ce a compromis mult recolta din acest an.

Ast-fel mulțĭ arendașĭ nu maĭ pot să-șĭ plătească arenzile, nu pot să corespunză contractuluĭ ce aŭ încheiat și uniĭ sînt nevoițĭ să fugă, iar alțiĭ sînt gonițĭ chiar de înșișĭ proprietariĭ.

Așa, Eforia Spitalelor Civile, a fost nevoită să licențieze deja patru-spre-zece arendașĭ, care nu și-aŭ putut plăti ratele trimestriale de un an, și să fixeze o nouă dată pentru rearendarea moșiilor.

D. Ion Moțoiŭ, proprietar și econom de vite în Chior-Cișmeea, plasa Madgidia, care a fost victima uneĭ bande de tîlharĭ, se află astă-zĭ maĭ bine, grație îngrijirilor ce i se daŭ la spitalul Colțea.

Cu această ocazie relevăm, că administrația județuluĭ Constanța dă zilnic dovezĭ de neputință în urmărirea bandelor de tîlharĭ, carĭ terorisează pe locuitoriĭ unuĭ întreg județ. Și, — ceea-ce este și maĭ revoltător, — D. Adrian, directorul prefectureĭ, care girează prefectura în locul coloneluluĭ Kirițescu, demisionat, nicĭ nu se interesează de administrație, ci-șĭ petrece vremea în chefurĭ.

Tot ast-fel sînt și administratoriĭ plășilor. Așa în plasa Medgidia. bandele de tîlharĭ se plimbă nesupărate de nimenĭ, cu atît maĭ puțin de administratorul D. Zadic, un armean care-șĭ caută de treburile sale și nicĭ-decum de plasa, pe care nicĭ n'o cunoaște.

D. L. Catargiu ar trebui să aibă maĭ multă solicitudine pentru Dobrogea, maĭ ales acum cînd Bulgaria aspiră pe față la anexarea acestuĭ colț oropsit al țăreĭ.

O depeșă a *Agențieĭ* ne vestește că Regele și Regina pleacă azĭ la castelul Umkirch, unde se află mama Regeluĭ, și de acolo se vor duce la Ragatz.

O scenă scandaloasă s'a petrecut aseară în Cișmegiŭ, scenă care s'a sfîrșit printr'o brutalitate polițienească.

Doui băețĭ s'aŭ luat la ceartă. Ca de obiceiŭ, cel maĭ tare a profitat de puterea sa pentru a bate în mod neomenos pe cel maĭ slab. La țipetele celuĭ slab, multă lume s'a adunat privind cu nepăsare la ceĭ douĭ beligeranțĭ. In cele din urmă sosește și sergentul cu No. 802; dar în acest moment cel maĭ tare o ia la fugă. Sergentul în loc să se ia după fugar, a luat pe cel maĭ slab, l'a trîntit jos, și-a scos tesacul și i-a aplicat cîte-va loviturĭ.

In fața acesteĭ barbariĭ, lumea a intervenit, huiduind pe sergent. Nenorocitul de băiat a fost transportat în stare inconștientă la secție.

Azĭ un noŭ convoiŭ de 40 de ocnașĭ, condamnațĭ pe viață, aŭ fost adușĭ în Capitală din cele treĭ penitenciare în reparație.

Convoiul de alțĭ 90, care a sosit alaltă-ierĭ în Capitală, azĭ a fost reexpediat la Telega.

Mîine seară va sosi un noŭ convoiŭ de 90 de ocnașĭ.

Ierĭ după amiazĭ cîțĭ-va doctorĭ în medicină dintre escursioniștiĭ din Germania, aŭ vizitat morga orașuluĭ.

In lipsa directoruluĭ, oaspețiĭ germanĭ aŭ fost primițĭ de D. dr. N. Stoenescu, care conducîndu-ĭ, le-a dat explicațiunile necesare.

Modul de funcționare al frigoriferuluĭ și în special muzeul morgeĭ aŭ interesat foarte mult pe vizitatorĭ.

După o oră și jumătate de vizitare, oaspețiĭ aŭ părăsit morga.

Ni se anunță sosirea de la muntele Athos a părinteluĭ arhimandrit Kiriac, inițiatorul biblioteceĭ macedonene.

Am dori să aflăm, cu această ocazie, ce s'aŭ făcut cărțile strînse de acest bărbat? Ajuns'aŭ la destinație orĭ nu?

N'ar fi răŭ ca ministrul cultelor să puie această întrebare sființieĭ sale.

Locuitoriĭ comuneĭ Moțățăĭ din jud. Dolj aŭ adresat o sumă de petițiĭ ministruluĭ de interne, cerînd să se mute locul de bîlciŭ ce se face anual de pe proprietatea D-luĭ Vălimărescu, pe moșia D-luĭ Gheorghiade.

Eĭ se maĭ plîng că sînt jefuițĭ la bîlciŭ de către D. Vasilescu, încasatorul proprietaruluĭ care le ia cîte 20—30 leĭ de fie-care vită.

Sub-prefectul a făcut o anchetă, dar a a cerut oamenilor să dovedească frauda cu acte.

Evident însă, că cu acte nu o puteaŭ dovedi, de oare-ce perceptorul nu le libera chitanțe.

Ministrul de interne ar trebui să numească o altă anchetă, căcĭ se vede bine că subprefectul a voit să protejeze pe perceptor.

Tot odată ar trebui să încuviințeze și mutarea bălciuluĭ. Avantagiul e evident, de oare-ce proprietarul pe a căruĭ moșie se cere mutarea, s'a agajat a da 3/4 din venitul bîlciuluĭ în folosul comuneĭ oare e destul de săracă.

Ne mirăm cum de pîn'acum ceĭ de la Minister nu s'aŭ mișcat, de și aŭ primit petițiĭ acoperite de miĭ de iscăliturĭ.

ULTIME TELEGRAME

Breslau, 25 Iulie. — Marĭ excese s'aŭ comis la Bielschowitz, districtul Zalaze, cu ocasia uneĭ întrunirĭ de lucrătorĭ socialiștĭ polonezĭ; geandarmeria a trebuit să intervie și să facă us de arme; *o femeie a fost rănită de moarte.* Infanteria a intervenit apoĭ și a restabilit ordinea.

Paris, 25 Iulie. — Ministrul Chineĭ a adresat D-luĭ Hanotaux o scrisoare pentru a-ĭ exprima părerile sale de răŭ pentru moartea D-luĭ Dubreuil care a fost omorît de niște tibetanĭ într'o ceartă, apoĭ aruncat în rîŭ. China a ordonat să se caute corpul. Culpabiliĭ vor primi o pedeapsă exemplară.

Toate despăgubirile posibile se vor acorda familieĭ.

Paris, 25 Iulie. — Un comunicat al prefectuluĭ de Gard zice că un serviciŭ de ordine a trebuit să se stabilească la Aigues-Mortes pentru că printre numeroșiĭ lucrătorĭ sosițĭ pentru lucrările Salinelor erĭ seară, se află străinĭ. Nouă italienĭ, recunoscuțĭ de mulțime, aŭ fost huiduițĭ și aŭ trebuit să părăsească Aigues-Mortes, dar n'a fost nicĭ o bătae și nicĭ un străin n'a fost maltratat. Actualmente, liniștea e desăvîrșită.

Roma, 25 Iulie. — Tribunalul din Padua a consacrat maĭ multe audiențe desbaterilor procesuluĭ intentat locotenentuluĭ Blanc acuzat că ar fi cauzat moartea soldatuluĭ Evangelisti prin tratamente rele. Locotenentul Blanc a fost condamnat azĭ la 6 lunĭ și 20 zile de închisoare, 500 francĭ amendă și la cheltuelĭ.

Francfort, 25 Iulie. — *Gazeta de Francfort* află din Belgrad că o împăciuire este apropiată între Regele și Ristici.

Belgrad, 25 Iulie. — In interesul siguranțeĭ publice, guvernul a decis de a spori geandarmeria la 600 geandarmĭ pedeștrĭ și la 200 geandarmĭ călărĭ.

Roma, 25 Iulie. — Ziarele anunță că cuirasatul *Morosini* s'a scufundat lîngă Veneția; se crede că se va putea scoate la suprafață îndată.

New-York, 25 Iulie. — Se anunță din Lima ziaruluĭ *World* că numeroșĭ insurgențĭ închișĭ de trupele guvernamentale aŭ fost împușcațĭ după un proces scurt. Situația este serioasă. Negustoriĭ străinĭ fac apel la protecția legațiunilor lor.

BIBLIOGRAFIE

In curînd va apare de sub presă un important studiŭ asupra petroluluĭ sub titlul de **Petrolul, derivatele și aplicațiunile sale**, datorit D-lor dr. Ig. Lew și I. Bril, cel dintîiŭ director și al doilea chimist-tehnic al societățeĭ de petroleŭ.

Lucrarea va fi prevăzută cu peste 120 figurĭ intercalate în text.

* *

Cu începere de la 1 August va apare în fascicule bilunare: **Amintirĭ din tinerețe** (de la 1848 și pînă în zilele noastre) de un martor ocular al celor maĭ importante evenimente din acest răstimp. Aceste *Amintirĭ din tinerețe* vor presinta sub o lumină cu totul nouă multe părțĭ din cele maĭ interesante ale istorieĭ noastre contimporane.

Pentru abonamente a se adresa la editor: *D. G. Tănăsescu*, la tipografia Cucu. — O fascicolă va costa *1 leŭ*; pentru abonațĭ se va face o mare reducție.

La administraţia acestuiziar se află hîrtie (maculatură) de vînzare.

Tipografia «Noua», Gr. Panaitescu, Pasagiul Băncei Naţionale, 19.

Tipărit pe hîrtie din fabrica LETEA.